

Kapcsolt felekkel bonyolított ügyletek

„Mi csak egy kicsi cég vagyunk, miért kell mégis a kapcsolt vállalkozásokkal bonyolított ügyletekkel kapcsolatosan a piaci árat bizonyítani?”

Sok vállalkozás teszi fel ezt a kérdést – némileg joggal, hiszen az ún. transzferár-nyilvántartásra nem kötelezett. Az adózási szabályok azonban kapcsolt felek közötti tranzakciókra is előírják a piaci viszonyokon alapuló árak utáni adófizetést.

Sok vállalkozás mentesül az ún. transzferár nyilvántartás vezetése alól. Szeretnénk azonban hangsúlyozni, hogy a mentesítés csak a külön, erre vonatkozó, kötött tartalmú nyilvántartás vezetésére vonatkozik. A bejelentésre és a piaci alapú ár meghatározásra nem vonatkozik! Minden adózónak az első forinttól kezdődően kell bizonyítani, hogy a kapcsolt vállalkozásokkal bonyolított ügyletei a piaci viszonyokon alapulnak. (Ezért célszerű az ügyletek megkötésekor, teljesítésekor ezt megfelelően dokumentálni, mert később – akár 5 év távlatából igen nehéz lesz ezt bizonyítani.)

A transzferár nyilvántartás alól **mentesülő ügyletek köre**.

- Magánszemélyekkel bonyolított ügyletek – de magánszemély kapcsolt jellegét be kell jelenteni, ha azzal bármilyen gazdasági ügylet zajlik.
- Versenyhátrányt leküzdését szolgáló, közös beszerzés és értékesítés céljából létrehozott, speciális kapcsolt vállalkozásokkal bonyolított ügyletek.
- Tőzsdei ügyletek
- Változatlan formában és változatlan áron továbbszámlázott ügyletek
- Az adóhatósággal az APA-eljárás keretében határozatban definiált piaci áron bonyolított ügyletek.
- Azon ügyletek, amelyek értéke az 50 millió forintot nem érte le.

A transzferár nyilvántartás alól **mentesülő társaságok köre**

- Közhasznú nonprofit társaságok (A csak közhasznú besorolás nem elég mentesítés!)
- Döntően állami tulajdonlású társaságok.
- Az önkormányzati döntő tulajdonlású társaságok közül azok, ahol a települési önkormányzat össz-lélekszáma 5000 fő alatt an.
- Kisvállalkozásnak minősülő adózók - a minősítést az adóév utolsó napján kell vizsgálni. Két év tekintetében a cégcsoport szinten a létszám nem éri az 50 főt, vagy a 10 millió EUR nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeget.

Sok esetben a vállalkozás önmagában nem tudja megítélni, hogy

- kiket kell kapcsolt vállalkozásnak ítélni,

- mit lehet egy adott ügyletre vonatkozóan elfogadható piaci árnak minősíteni.

Ennek oka, hogy nem áll rendelkezésére elégséges adat a vállalatcsoport többi tagjáról és nem rendelkezik azokkal a speciális szakmai (könyvelőtől nem is elvárható) ismeretekkel, amelyek e kérdéskör megítéléséhez szükségesek. A könyvelő feladata csak a kérdés felvetése, illetve a figyelemfelhívás lehet.

A transzferár nyilvántartás hiánya vagy nem megfelelő volta súlyos büntetéseket vonhat maga után. Ennek összege a halmozódás miatt elérheti a gazdálkodó éves érbevételének akár felét is, amely összeg egy kisebb volumenű céget bedönthet. Amennyiben a transzferár kérdés egy vállalkozásnál felmerül, a bizonytalanságok tisztázására, s a későbbi szakszerű megoldás érdekében, célszerű külső szakértő segítségét igénybe venni. Mivel – ahogy már említettük, a speciális szakismeret és összehasonlítási módszerek és adatok hiánya, illetve az ügyletekre való egész cégcsoportot érintő rálátás miatt – ez nem könyvelői feladat, de a könyvelők szakmai kapcsolati rendszerében rendre vannak olyan szakemberek, akiket e feladatokra jó szívvel tudnak ajánlani.

Az eddig sok éves szakmai tapasztalom alapján állíthatom, hogy a könyvelők örömmel dolgoznak együtt az ilyen jellegű kérdésekben külső szakértőket, mert ezzel csökken az általuk könyvelt gazdálkodónál fellelhető adózási, gazdálkodási kockázat. Mivel gyakran tapasztalható a könyvelésre is, hogy „senki sem lehet próféta a saját hazájában”, azaz sokszor a könyvelő által tett figyelmeztetéseknek nincs foganatja, de ha azt más is megerősíti, akkor talán a vállalkozás is megérti a már sokszor felvetett kérdés fontosságát.

S nem hogy örömmel dolgoznak együtt a könyvelők – ezen túl is megyek: nagyon sok stratégiai partnerséget látunk a könyvelők és külső speciálisták, úgy, mint a transzferár tanácsadók között. Az ilyen hosszútávú együttműködéssel mindenki „csak” jól jár, hiszen a szakemberek az előzetes közös munka alapján akár „már fél szavakból értik egymást”, s így az érintett vállalkozásnak is jóval kevesebb időt kell a szükséges információk megadásával töltenie!